

Vodní elektrárna Střekov se opět otevře veřejnosti; stane se tak tradičně u příležitosti Dnů evropského dědictví

30.8.2024 - Ota Schnepf | Skupina ČEZ

Z důvodu velkého zájmu o prohlídky a pro jejich hladký průběh jsme museli přistoupit k předregistraci návštěvníků. Tím získají přesný čas své prohlídky VE Střekov a nemusí tak čekat. Během obou sobot proběhne 12 exkurzí, každá maximálně po třiceti účastnících. Všichni se musejí registrovat zvlášť. Půjde-li například o čtyřčlennou rodinu, je nutné zapsat do formuláře všechny její členy,” vysvětluje David Schoř, vedoucí odboru provozu malých vodních elektráren Skupiny ČEZ.

Jednotlivé exkurze během Dnů evropského dědictví proběhnou vždy podle za řadu let osvědčeného scénáře. Nejdříve se zájemci seznámí s historií vodní elektrárny Střekov, a to jak prostřednictvím průvodců, tak i fotografií rozvěšených ve vstupní chodbě velína, odkud lze podle potřeby celou elektrárnu ovládat. *„Následně zavítáme do strojovny s průřezovým pohledem do jednotlivých poschodí každého ze tří soustrojí. Ve venkovním areálu pak budou k vidění například stroj na čištění jemných česlic nebo venkovní rozvodna, z níž je po transformaci vyváděn výkon do distribuční sítě,”* přibližuje průběh exkurze předák ze střekovské elektrárny Milan Machata. Jak dodal, ti co budou zrovna čekat na hrázi, si mezitím mohou prohlédnout rybí přechod provozovaný Povodím Labe.

Skupina ČEZ provozuje na řece Labi sedm vodních elektráren. VE Střekov je přitom se třemi vertikálními Kaplanovými turbínami s celkovým instalovaným výkonem 19,5 MW největší a zároveň na území ČR i poslední v řadě. Ročně dodá do sítě tolik elektřiny, kolik by stačilo k pokrytí spotřeby domácností většího města. Například v loňském roce činila její výroba bezemisní ekologické energie 90 035 MWh, což by na rok stačilo pro 25 724 domácností. (Budeme-li brát v potaz, že průměrná domácnost spotřebuje ročně 3,5 MWh elektrické energie.)

Další fungování Střekova v éře decentralizované a dekarbonizované energetiky si vyžádá investice do zvýšení spolehlivosti a účinnosti všech tří soustrojí. Většina jejich hlavních prvků bude při modernizacích vyměněna. Týká se to turbíny a její regulace, rotoru a statoru generátoru, ovládací hydrauliky nebo řídicího systému. Tím se zvýší výkon i účinnost elektrárny až o deset procent. Ekologičtěji fungující střekovská elektrárna tak bude k výrobě stejného množství elektřiny potřebovat o miliony kubíků vody méně. Komplexní modernizace všech tří střekovských soustrojí bude podobná těm, kterými prošly nebo procházejí velké vodní elektrárny ČEZ na Vltavě.

VE Střekov je součástí Masarykova zdymadla. Společně coby technická památka tvoří předposlední umělou přehradu na Labi před vyústěním řeky do Severního moře, přičemž vytvářejí jezero o délce 19,5 km a zadržují 16 milionů kubíků vody. Elektrárna zahájila svůj provoz v roce 1936, téměř souběžně s konstrukčně podobným vodním dílem Vrané nad Vltavou. Instalovaný výkon elektrárny činí 19,5 MW a bezemisní energii z vody tu vyrábí trojice vertikálních Kaplanových turbín. Ročně dodá do sítě tolik elektřiny, kolik by stačilo k pokrytí spotřeby asi 25 - 27 tisíc domácností (výroba je odvislá od stavu výšky vodní hladiny v průběhu roku), tedy například měst Litvínova nebo Litoměřic. Vedle dodávky elektrické energie zajišťuje přehrada také potřebnou hloubku řeky a vyhovující podmínky pro lodní dopravu. Díky rybímu přechodu umožňuje rovněž bezpečnou migraci ryb. Jak zdymadlo, tak i rybí přechod spravuje Povodí Labe.

<https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/vodni-elektrarna-strekov-se-opet-otevre-verejnosti-st>

[ane-se-tak-tradicne-u-prilezitosti-dnu-evropskeho-dedictvi-198032](#)